

Liikmesriigi asutusel on avaliku julgeoleku kaalutlustel õigus keelduda viisa andmisest Iraani kodanikule, kellel on niisuguse ülikooli diplom, mille suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, kui õpingud, milleks viisat taotleti, puudutavad tundlikku valdkonda, nagu infotehnoloogia turve

Kuigi liikmesriigi asutusel on lai kaalutlusruum selle üle otsustamisel, kas esineb oht avalikule julgeolekule, peab keeldumisotsus olema siiski nõuetekohaselt põhjendatud

Iraani kodanik Sahar Fahimian on lõpetanud Sharif University of Technology (Iraan) magistrikraadiga infotehnoloogia erialal. Selle ülikooli suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu piiravaid meetmeid Iraani valitsuse aitamise tõttu muu hulgas sõjanduse valdkonnas.

2012. aastal sai S. Fahimian Darmstadt tehnikaulikooli (Technische Universität Darmstadt, Saksamaa) Center for Advanced Security Research Darmstadtilt (CASED) stipendiumi seal doktoriõppesse astumiseks. Tema uurimistöö puudutas mobiilsete süsteemide turvalisust, ulatudes sissetungi avastamisest nutitelefonides kuni turvaprotokollideni. S. Fahimian taotles Teherani Saksamaa Liitvabariigi saatkonnalt viisat õpingute eesmärgil. Kuna viisat talle ei antud, esitas ta kaebuse Verwaltungsgericht Berlinile (Berliini halduskohus, Saksamaa). Saksa valitsus põhjendab keeldumist kartusega, et teadmisi, mida S. Fahimian võib omandada oma uurimistöö käigus, võidakse hiljem Iraanis kasutada kuritahtlikel eesmärkidel (lääneriikide konfidentsiaalse teabe kogumiseks, Iraani sisesteks repressioonideks või üldisemalt seoses inimõiguste rikkumisega).

Nendel asjaoludel esitas Verwaltungsgericht Berlin Euroopa Kohtule küsimuse, kuidas tõlgendada direktiivi 2004/114 kolmandate riikide kodanike riiki lubamise kohta õpingute eesmärgil.¹ Selle direktiivi eesmärk on tõsta Euroopa maailma tipptasemel piirkonnaks õpingute ja kutseõppe alal, soodustades kolmandate riikide kodanikest üliõpilaste Euroopa Liidu suunalist liikuvust õpingute eesmärgil. Kuid muu hulgas nõuab direktiiv, et viisa andmiseks ei kujutaks taotleja ohtu avalikule julgeolekule. Verwaltungsgericht Berlin soovib konkreetselt teada, kas liikmesriigi asutusel on lai kaalutlusruum (mille üle teostatakse vaid piiratud kohtulikku kontrolli) selle kindlakstegemisel, kas taotleja kujutab ohtu avalikule julgeolekule, ja kas neil on õigus keelduda taotletud viisa väljastamisest niisugustel asjaoludel, nagu need, mis esinevad põhikohtuasjas.

Täna kuulutatavas otsuses vastas Euroopa Kohus, et liikmesriigi pädevatel asutustel on faktide hindamisel lai kaalutlusruum, kui nad teevad õpingute eesmärgil viisat taotleva kolmanda riigi kodaniku olukorda iseloomustavate kõigi asjassepuutuvate asjaolude alusel kindlaks, kas see kodanik kujutab kasvõi potentsiaalset ohtu avalikule julgeolekule.

Lisaks ei takista direktiiv õpinguteks viisa andmata jätmist, kui (i) kolmanda riigi kodanikul on niisuguse ülikooli diplom, mille suhtes kohaldatakse liidu piiravaid meetmeid (ülikooli suure panuse tõttu Iraani valitsuse tegevusse sõjanduse või sellega seotud valdkondades) ja (ii) kolmanda riigi kodanik kavatseb asjassepuutuvast liikmesriigis teha uurimistööd avaliku julgeoleku seisukohast tundlikus valdkonnas, kui liikmesriigi pädevatele asutustele teadaolevad asjaolud lubavad karta, et teadmisi, mida see isik teadustöö käigus omandab, võidakse hiljem kasutada avalikku julgeolekut ohustavatel eesmärkidel. Euroopa Kohus täpsustab, et läänერიიკიდე konfidentsiaalse teabe

¹ Nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/114/EÜ kolmandate riikide kodanike riiki lubamise kohta õpingute, õpilasvahetuse, tasustamata praktika või vabatahtliku teenistuse eesmärgil (ELT 2004, L 375, lk 12). (1)

hankimine, riigisisesed repressioonid või üldisemalt inimõiguste rikkumised on eesmärgid, mis ohustavad avaliku julgeoleku säilimist.

Eeltoodut arvestades tuleb Verwaltungsgericht Berlinil kontrollida, kas S. Fahimianile viisa andmisest keeldumise otsus on nõuetekohaselt põhjendatud ja põhineb piisavalt kindlal faktilisel alusel.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda siseriiklikku kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on siseriikliku kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele siseriiklikele kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127